

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A koalíció bünei

A képviselőház ülése

Régi bűnök kísérteterei támadtak föl ma a képviselőház ülésén, amikor Nagy Sándor dr. előadó a koalíciós gazdálkodás zárszámadásait terjesztette elő. A mai koalíció ősenek a nagy nemzeti hazafias kormányának gazdálkodásáról tárgyalt ma a Ház s a többség megdöbbenve értesült azokról a visszaélésekről, amelyek 40 millió koronánál nagyobb kárt okoztak a tulipános hazafiak.

Kineveztek számszerű tisztviselőket, ha jó koalíciósok voltak és mellőztek, kiüldöztek jóra való, derék tisztviselőket, mert más politikai meggyőződésen voltak. Jutalmaztak és büntettek az államhatalommal való visszaélés útján s az állam kárára, a kincstár pénzből.

A politikai jutalmazás és büntetés vétkén kívül fölvonulták a szénszerződések, a talpfaszállítások büneinek megdöbbenő emlékei.

És mindezt a mai nagy purifikátorok, a mai mellveregető hősök követték el.

A többség, a nemzeti munkapárt pedig konstatálja a tényeket, de nem követi az ellenzék a politikai hajszák példáján, hanem levonja a konzekvenciát és tárgyal tovább, dolgozik tovább.

A politikai üldözés pedig ez esetben nagyon megérdemelt üldözés, hiszen az ország negyvenmillió megkárosításáról van szó, már az elkövetett bűnök kártevéseit nem hozná helyre s minden idő, amelyet a bűnös korszakra fecsérelnének a hasznos munkától vonatnék el. Elég eredmény, ha tanulságot, von le az ország a szomorú multból.

A képviselőház mai üléséről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Kivándorlási ügyek.

Beöthy Pál elnök háromnegyed tíz órakor nyitotta meg az ülést. Az elnöki bejelentések után

Hámory László előadó ismertette a Nord Atlantischer Dampfer Linien Verbandban (Continental Pool) egyesült gőzhajós társaságoknak kivándorlók szállítására adott engedélyezésről a belügyminiszter jelentését. Ismertette Szmezsányi Györgynek a kisebbség nevében előterjesztett külön véleményét és azt bizonyítja, hogy a szerződés nem fogja a kivándorlást előmozdítani.

Sándor János belügyminiszter: A kormány nem zárkózott volna el a Pool-szerződés nyilvános tárgyalása elől, minthogy azonban az ellenzék nem vesz részt a tárgyalásokon, ez lehetetlen. A kormány a szerződést különben is szükségesnek tartja, mert azok az aggodalmak, amelyeket több oldalról hangoztattak, nem váltak valóra. 1911-ben a kivándorlás lényegesen csökkent, igaz, hogy akkor Amerikában rossz gazdasági viszonyok voltak és 1912-ben,

mikor a viszonyok javultak, a kivándorlás tényleg emelkedett. Ellenben 1913. első negyedében az adatok ismét kedvezők, mert a kivándorlók száma ismét csökkent.

A többség a jelentést tudomásul vette. Ezután tárgyalták a belügyminiszter jelentését a kivándorlási irodák engedélyezéséről, azt is vita nélkül tudomásul vették, majd áttértek a zárszámadási bizottság javaslatainak tárgyalására.

A koalíciós zárszámadások.

Nagy Sándor előadó arra hivatkozott, hogy 1907-ben a személyi kiadások óriási mértékben növekedtek; az egyes miniszteriumok a költségvetést akként iátszították ki, hogy számszerű tisztviselőket neveztek ki, akiket azután a következő költségvetésbe már mint rendes tisztviselőket becsémpészték. Oly tisztviselőket, akik más politikai pártálláson voltak, egyszerűen nyugdíjaztak és a helyüket másokkal töltötték be. Ezzel szemben a Háznak állást kell foglalnia és határozatot kell hozni a személyi kiadások ilyen növekedése ellen. Szóvá teszi az előadó azt is, hogy 1907-ben az államvasutak kiadásai 56 millió korona volt; ebből azokat a kiadásokat, melyek a főtartásra és az üzemi vonatkoznak és amelyeknek összege 27 millió korona, a zárszámadási bizottság kifogásolta. Az államvasutak szükséglete 1907-re előzetesen szerződésekkel biztosítva volt; e szerződések túlnomó részét a Wekerle-kormány kötötte; a hazai bányák 2.860.000 korona óvadékot tettek le annak biztosítására, hogy elvállalt kötelezettségeiket teljesíteni fogják. Pár hónap múlva azonban a bányavállalatok a szerződéseket fölmondották, sőt korábban vállalt kötelezettségeiket sem teljesítették. Ily körülmények között az a veszedelem fenyegette az államvasutakat, hogy a szénkészlet elfogy és emiatt zavarok fognak keletkezni. A minisztertanács a kereskedelmi miniszter indítványára 1907. június 5-én a szénbányákat összes elvállalt kötelezettségeik alól fölmentette, noha a kincstári jogüggyek igazgatósága megállapította, hogy a bányák anyagi felelősséggel tartoznak. A szerződések fölbonthatásán kívül még azt is megette a kereskedelmi kormány, hogy ugyanazokkal a bányákkal azonnal újabb szerződést kötött, jelentékenyen nagyobb árak mellett. A külföldről is versenypályázat mellőzésével vásároltak szenet, nem közvetlenül a bányáktól, hanem egyes magyar és osztrák cégek közvetítésével. A zárszámadási bizottság egyáltalán nem tartja megokoltnak ezt az eljárást; ezen a címen mintegy 40 millió korona kár érte az államot.

Felkiáltások: Hallatlan eljárás! Erre feleljen Károlyi Mihály gróf!

Nagy Sándor végül határozati javaslatot terjeszt elő, amely szerint a Ház vegye tudomásul az 1907. évi zárszámadást, de egyzersmind hívja föl a kereskedelemügyi minisztert, hogy az államvasutaknál anyagbeszerzésekre vonatkozóan megfelelő reformokat léptessen életbe, hogy a hasonló visszaéléseknek elejét vehesse.

Khuen-Héderváry Károly gróf szerint az előadó igen érdekes momentumokat tudott összegyűjteni, de tekintettel arra, hogy ezek az utóbbi időkre vonatkoznak és az előadó sem javasolja a felelősségre vonást, vagy a vizsgálatot, így az egész előadás tulajdonképpen csak ijesztő képet nyújt a jövő kormányának arra nézve, hogy mit ne tegyen. —

Határozatlatra a jövőt illetően már csak azért nincs szükség, mert a Ház teljes bizalommal van a kormány iránt és tudja, hogy ez a kormány minden intézkedést meg fog tenni arra nézve, hogy az államháztartás rendje megóvassék. Célszerűnek tartja ennél fogva, ha a Ház a következő határozati javaslatot fogja elfogadni: Mondja ki a Ház, hogy az 1907. évi zárszámadást tudomásul veszi és a hozandó határozatot hozzájárulással a főrendiháznak megküldi.

Antal Géza szólalt föl ezután Külömb-séget kell tenni — ugymond — Wekerle és az akkori reszortminiszterek között. A tulkiadások okozásában Wekerle volt a legkevésbé ludas és tisztán csak a Wekerle zseniálitása tudta megmenteni a koalíciós miniszterek gazdálkodása mellett az országot a deficittől.

Beöthy László kereskedelemügyi miniszter Khuen-Héderváry gróf javaslatát ajánlja elfogadásra.

A Ház elfogadta Khuen-Héderváry indítványát.

A talpa és a szén.

Nagy Sándor előadó ismertette ezután a koalíciós kormányának a talpa- és a szén-üzletekre vonatkozó számadásait. Ezeket az üzleteket a koalíciós kormány szintén az állam rendkívül súlyos károsodásával kötötte meg.

Khuen-Héderváry Károly gróf javasolja, hogy az általa előbb részletezett okokból ezeket a jelentéseket is vegyék tudomásul.

A Ház tudomásul vette a zárszámadásokat.

Ezután mentelmi ügyeket intéztek el.

A holnapi ülés napirendjére a királysértésekről szóló törvényjavaslatot tűztek ki s ezzel az ülés délután egy órakor befejeződött.

— Székely Ferenc június 4-ikéről. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Székely Ferenc volt igazságügyminiszter ma hosszabb nyilatkozatot tett egy újságíró előtt az Andrassy-féle új pártalakításról s e nyilatkozatában többek közt azt mondja, hogy a restitúció in integrumnak semmi jelentősége sincs. A balkáni eseményekről már akkor tudtak, amikor még ő kormányon volt s a véderőjavaslatokat meg kellett szavazni. Ha ma ott volna, ma is megcsinálná június 4-ét. Éppen azért a restitúciót csak papíron lehetne megcsinálni, annak semmi gyakorlati jelentősége, sőt értelme sem volna. Ma már csak a választójogi revízióról lehet szó és ennek érdekében szabad és kell cselekedni. Az Andrassy Gyula gróf által tervezett párt alakítását szükségesnek tartja, mert ha már a függetlenségi pártiak egyesültek, az ellenzéki hatvanheteseknek is egyesülni kell.

— A Károlyi-párt otthon nélkül. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A Justh-pártból és Kossuth-pártból alakult ugynevezett egyesült függetlenségek, igazabban a Károlyi-párt még mindig nem talált otthon és így elhatározták, hogy egyelőre a Bristol-szállóban maradnak s ott ütik föl tanyájukat, míg össze nem vesznek és vissza nem térnek régi helyiségeikbe. Mindenik a magáéba, vagy mind a kettő a néppártéba.

A protestáns lelkészek és a vallás- és tanulmányi alap

Tisza törvényjavaslata a 48:20. végrehajtásáról

Egy fővárosi estilap közli ma azt a hirt, hogy Tisza István gróf javaslatot fog benyújtani a Ház elé az 1848: XX. t.-c. kiegészítéséről és végrehajtásáról s ennek a révén az ugynevezett katolikus vagyonnak egy tekintélyes részét tételes törvénnyel biztosítja a protestáns egyházak számára.

Tény az, hogy a protestáns egyházaknak nem lévén számbavehető vagyonuk, minden lelkészi és iskolai terhet a hívőknek kell viselniük. Ezzel szemben a katolikus főpapok fokozatosan igyekeznek minden terhet az államra háritani. A paritás címén sok hátrány érte a protestánsokat.

Mindezt a sok sérelmet végérvényesen, örök időkre akarja orvosolni s a két felekezet közt való viszonyt rendezni Tisza István gróf törvényjavaslata. Benyújtására alkalmasul fog szolgálni a katolikus autonomia kérdésének rendezése, melyet Tisza miniszterelnöki programjában határozottan megígért. Erről a kérdésről tett kijelentésében már hangoztatta a miniszterelnök, hogy a protestánsok jogos igényeit ki kelle elégiteni. A Ház elé terjesztendő törvényjavaslat a nagyfontosságú ügyet úgy akarja rendezni, hogy a vallás- és tanulmányi alap egy részét protestáns természetű és rendeltetésű vagyonnak mondja ki és a két protestáns egyháznak arányosan kizárólagos rendelkezésére bocsátja.

Ahogy Tisza István gróf tervezi a dolgot, ezt a magyar kulturális, sőt szociális életbe mélyen belenyúló alkotást a protestáns közvélemény a legnagyobb lelkesedéssel és örömmel fogadná, sőt számítanak arra, hogy a felvilágosodott gondolkodású katolikusok sem veszik zokon a protestánsok sérelmeinek orvoslását. A törvényjavaslat különben is csak

Az udvarban

Irta: Henri Duvernois.

Auguszte, a vándor énekes, Hyppolite, a vándorhegedűs kíséretében minden csütörtök délután hangversenyt rendezett, ama régi házak egyikének udvarán, ahol a ház Cerberusa még megengedi az érzékenyebb szivű szakácsnéknak ilyes módon való szórakozását.

Auguste hamis gallért viselt, de a nyakendő fényűzéséről már lemondott. Miután esős időben honn maradt, állandóan kivágott topánban járt. Vékony alakját kopott rendingot takarta, de érdekes barna arca, tüzes szemei s hízlegősen reszkető hangja fölöslegessé tett minden eleganciát. Így sem tudta már se szerit, se számát hódításainak. Hyppolitenek viszont minden fehérenmüjje az a zsebkendő volt, amelyet állához szoritott, hegedűje alá s nem várta be az amerikai divatot ahhoz, hogy csupasz fővel járjon.

Egy csütörtök délután a harmademeleti lakó, Seméniéné, sirva tért haza kedvesétől, kivel összeveszett. Az egész civódás ostoba dolog volt. Barátja félig tréfásan, félig komolyan így szólt: — Valójában azt hiszem, mégis csak a léggömböt szereted . . . — Így nevezte ugyanis tréfásan Seméniét.

— S ha így volna, — vágott vissza az asszony — mi köződ hozzá? Elégge szégyenletes, hogy nem áttalod gunyvevekkel felruházni!

A vita mind hevesebbé vált s azzal végződött, hogy Seméniéné hevesen feltűzte kalapját s elrohant épp oly erővel, mint belépett, meg sem izlelve a teaasztalkára készi-

kevéssel ad többet protestánsoknak, mint amennyit segítségképpen eddig is kaptak az államtól. Csakhogy az eddig nyújtott segítséget a költségvetésben irányozták elő s így nem volt állandó jellegű. Az eddigi gyakorlat szerint bármikor akadhat kultuszminiszter, aki a segítséget nem veszi föl tárcája terhére vagy pénzügyminiszter, aki kijelenti, hogy nincs rá fedezet. Az új törvény tehát tulajdonképpen ezt a provizórius és nagyon ingatag alapon álló segítséget csupán állandósítaná kötelező érvénnyel.

Az idézett lap szerint Tisza István gróf e tervének végrehajtásához segítségül Zsilinszky Mihály nyugalmazott államtitkárt hívna meg kultuszminiszterré. Ez azonban valószínűtlen kombináció, mert tudvalevően bevett szokás, amelytől eltérni nem szoktak, hogy a kultuszminiszter mindig katolikus.

Hatszáz ember és egy karaj kenyér

A munkanélküliek felsegítése

A debreceni munkanélküliek segélyezése ma végre eljutott a megvalósulás stádiumáig. A sok vértelen, elcsigázott munkáscsalád hónapok küzdelmei után egy karaj kenyérhez jutott. Rostás István rendőrfőkapitány, akinek a segély kiutalása körül oroszánrészre van, a debreceni szociáldemokrata párttal karöltve, megállapította azt a részesedési arányt, mely alkalmas az általános nyomor ideiglenes enyhítésére. Ma délután három órától kezdve pedig nagy apparátussal megindult a segély kiosztása. És pedig a következő kvóta szerint:

80 koronát kapott	50 munkás.
60 koronát kapott	50 munkás.
40 koronát kapott	100 munkás.
30 koronát kapott	100 munkás.
20 koronát kapott	300 munkás.

tett izes süteményeket s a pamlag vánkosaiknak garmadáját katonás rendben hagyva. — Most bosszusan, kielégítetlen vágásban, haragosan tekintett férje arckéjére:

— Pedig igaz . . . a feje olyan, mint egy fütes léggömb . . .

Most már lelkiismeretfurdalást érzett, a midőn kedvese csalódott, szomorú tekintetére gondolt, amint az érintetlen süteményeket és pamlagvánkásokat nézdegéli. — S két hang csendült fel lelkében. Egyik azt sugta: — Jól tevéd, hogy megőrizted méltóságodat . . . — Kedvesed megalázva, szeliden, mint egy bányász, tér vissza hozzád . . . A másik viszont így izgatta: — S ha nem tér vissza? . . . Elég csinos ifju ahhoz, hogy hamarosan kárpótlásra akadjon. Egyebet sem kellene tennie, mint elmennie a kacér Desormneuxné teáitára, aki már elég régen meresztgeti rá a szemét . . . S e heves lelki tusája közepette egyszerre az ablak alól felcsendült Auguste érzélgős, zsiros hangja . . . A románcot énekelte a rózsáról és a szerelemről . . .

Seméniéné most már nem habozott. Leült kis íróasztala elé s elővéve az azurkék levélpapírt, melyet csak titkos levelezésre tartogatott, miután néhány kezdő sort foszlányokra tépett, végre a következő soroknál állapodott meg: — Gonosz, jöjj el holnap délután két órákor. Egyedül leszek. Okvetlen beszélnem kell veled. Csókolom az aikad . . . Juli . . .

Nem volt ideje végigírni a nevet, mert az ajtó felnyílt s Seménié belépve, egvenest az íróasztalnak tartott:

— Mit csinálsz?

Összesen tehát 600 munkás, illetve munkáscsalád között oszlott meg a segély és pedig egyharmadrészben a szervezett, kétharmadrészben a szervezeten kívül álló munkanélküliek nyertek ideiglenes támaszt. Különösen nagy volt az építőipari szakmabeliek száma s a segély háromnegyedét kőművesek, ácsok, asztalosok között osztotta ki a hatóság. A munkásság tulnyomó része munkakönyvével jelent meg a segélyosztásnál, melyből konstatálható volt, hogy Debrecenben az építőipar és ezzel rokon foglalkozási ágak november eleje óta teljesen szünetelnek.

Igy a munkásság egy része, mely már nem bírta az erején felül álló szenvedéseket, kivándorolt s más periferiákon ütött magának tanyát. Ezért aztán a segélyre előterjesztett emberek közül mintegy 30—40-en nem is jelenhettek meg a kiosztásnál s ezek hányadát mások között fogják kiosztani. Jelentkező van elég. Nagyrészüik már zálogházba tette minden fölöslegét s így alaposan rászorult a segélyre. Másik részét pedig a nyomorból fakadó nyavalya döntötte ágyba, úgy, hogy minden tizedik férfi után egy kiehéztett aszszony lépett az igazoló bizottság elébe, mely a pénz felvételére szolgáló nyugtákat kiállította. Fiatalok, korosak, munkában megöszült emberek légiója volt ez, akik mintha vesztett csata után várták volna az új béke- és munkaalalmat.

Egyébként a munkásság körében a segélyosztás módját örömmel és megelégedéssel fogadták, bár általánosan az volt a vélemény, hogy a munkanélküliség megszüntetésének sokkal egészségesebb és önértetesebb módját még nem teljesítette a város: a munkák haladéktalan megkezdését kell szorgalmazniok. Amit úgy a szociáldemokrata párt, mint a Társadalomtudományi Kör is hangsúlyozott beadványaiban, melyeket Rostás István rendőrfőkapitány nagy szeretettel támogatott.

Dicsérettel kell adoznunk ifj. Ozory István rendőrkapitánynak is, aki a felosztás elő-

Julienek pompás ötlete támadt. Gyorsan előkapott egy tizcentimeset s a levélpapírba gyűrte:

— Láthatod. Valami papirost kerestem, hogy ezt a pénzt ledobjam azoknak a szegény énekeseknek.

— Hogy jól bepálinkázzanak érte! . . . Még csak fel sem veszik . . . Oh művész urak . . . ledobtam valamit, hogy egy házzal tovább álljanak . . .

Auguste hallotta a sértő szavakat, de ily csekélységért nem zavartatta el magát hold-sugara és rózsái mellől. A férfiak durvaságával mit sem törődött. A fatális levél kis kék gomolyban ott hevert lábainál.

Seménié pedig odafönn még tovább dörögött.

— Ezt a levélpapírod nem is ösmerem. Elég drága lehet. Azt a szolgálatot, azt hiszem, egy kis ujságfoszlány is megtehetné volna. Ez a ház valóságos prédatanva.

Seméniéné mélységesen szerencsétlen kifejezést öltve arcára, duzzogva vágott vissza: — A színházba sohasem viszel. Mindig itthon ülök. Boldog vagyok, ha egy kis muzsikát hallok . . . Ez csak nem bűn. Ha megcsaltalak volna, akkor sem kiabálhatnál már jobban . . .

Ezalatt Hyppolite fölemelte a több oldalról lepotyogó adományokat, míg társa győzelmes mosollyal köszöntgette. Utoljára rá került a sor a kék levélkére. A pénzt zsebre-tette, a levelet pedig elolvasta.

— Ah, nagyon jó . . . — mormogá.

— Add azt ide, — szólt Auguste.

készítésében fejtett ki elismerésre érdemes tevékenységet.

A segélynek ma csak egy részét osztotta ki a kapitányság, úgy holnap folytatják a segélyezési akciót.

Beöthy lemondása a debreczeni színházról

Megírtuk tegnap azt, hogy *Beöthy* László színiigazgató lemondásáról egyik fővárosi estilapban közlés jelent meg. Ugyanakkor közöltük azt is, hogy *Beöthy* László debreceni barátai és jóakarói körében azt is tudták, hogy a belügyminiszter kedvezőtlenül dönt a nyári szinkör és annak költségei kérdésében.

(Beöthy lemondása.)

A *Beöthy* László lemondásáról közölt híradásunk ma be is igazolódott. Táviratot küldött ugyanis *Beöthy* a polgármesternek, a kinek bejelenti, hogy a közgyűlés által megállapított feltételeket nem fogadja el. Ez a távirat, amelyet ma délelőtt kézbesítettek *Kovács József* polgármesternek, a következő:

Kovács József polgármester

Debreczen.

Bpest, 18/6. 154. 51. 10/20. m.

Tisztelettel értesítem Nagyságodat, hogy azokat a változtatásokat, amelyeket a Debreczen város tanácsa közt és köztem megkötött szerződésen Debreczen város törvényhatósági bizottsági közgyűlése eszközölt, *el nem fogadom*, méltóztassék intézkedni, hogy a biztosítékul letett 100.000 korona értékű magyar színházi részvényem nekem kiutaltassék. Kitiűnő tisztelettel

Beöthy László színiigazgató.

Kovács József polgármester, aki éppen ma akarta fölterjeszteni a belügyminiszterhez a színház-kérdés összes iratait s a felebbezéseket a közgyűlési határozathoz és a szerződésben való döntés végett, *bejelentette Beöthynek ezt a lemondását is*, amely természetesen minden további tanácskozást és döntést feleslegessé tesz. Egyben azonban levelet is írt *Beöthy* Lászlónak, akit értesített arról,

- Egy üzenet . . .
- Neked?
- Nekem.
- Mutasd.

S miután elolvasta, *Auguste* reszketett a felháborodástól.

— Miért képzeled, hogy a tiéd? Ha egy művész és a kísérete vannak jelen, nem a kíséretnek szoktak szerelmet vallani. Ezt a harmademeleti nagysága írta . . . elég régen kacsingat le rám . . .

— Gondolod? . . . Pedig tudhatnád, hogy a hegedű hozza lázba az asszonyok idegeit. Elég régen alattomoskodol . . . — No, ugyan szépen kornyikálnál, ha én nem állnék melletted.

— Add ide azt a levelet! — ordította *Auguste*.

S választ se várva, társára vetette magát. A ház népe egyszeriben köréjük csoportosult, míg a házmaster né élesen sikongatott: — Jenzusom . . . megölik egymást . . . ilyen finom fiatalemberek . . . vegyék el legalább a hegedűjét . . .

Végül egy rendőr is közbelépett. Séméniéné, lerázva nyakáról alkalmatlan férjét, kikönyökölt ablakán, hogy a hűs alkonyi légben zavartalan álmodozhassék távollevő szerelmeséről, anélkül, hogy értené a vándor hegedűs kiáltását, akit a rendőr nvakon ragadott:

— Ne haragudjék, biztos ur . . . ha mondom, hogy asszonyhistoria!

hogy ilyen tartalmu táviratot kapott és kérdést intézett hozzá, hogy *a táviratot magának ismeri-e el* és amennyiben igen, úgy azzal azt értette-e, hogy a debreceni színházról lemond?

Beöthy László távirata *formális lemondás*. Ehez neki joga is van, mert hiszen ő azokkal a feltételekkel ajánlkozott a debreceni színház átvételére, amelyeket a tanácsal történt megállapodása nyomán foglaltak szerződésbe, nem pedig azokkal, amelyeket a közgyűlés utólag állapított meg. A közgyűlésen ugyanis sikerült áthajtani azt a változtatást, hogy *Beöthy* László tartozik a nyári szinkört 30 estére a városnak átengedi. Ez és a többi kisebb-nagyobb jelentőségű változtatás, amely mind az ő megterheltesére és megköltésére irányult, okozta azután azt, hogy *Beöthy* László az így megváltoztatott szerződésre nem reflektál.

A lemondással azután megint beállottak a zavaros állapotok a színház bérbeadása kérdésében s most már teljes aggodalommal nézhetik azok, akik a debreceni színház és színház sorsa iránt érdeklődtek, hogy mi lesz a színházzal? Különösen két szempont teszi aggodalmassá a helyzetet.

Először az, hogy minden valamire való igazgató és színész le van kötve már. másodszorban, ha akad is pályázó, aki elnyeri a színházat, mit fog csinálni egy csonka színházi kerülettel? Tudvalevő ugyanis, hogy Debrecennek csak téli szezonja van. A szokásos tíz havi időt *Nyiregyháza* és *Máramaroszigeten* huzta ki a társulat. Ámde *Máramarosziget* is más igazgatóval lépett szerződésbe, *Nyiregyháza* pedig részben állandósításra gondol, részben pedig már is tárgyal több igazgatóval és nines is kilátás arra, hogy a debreceni színtársulat mellett maradjon meg. Így tehát a debreceni társulat ma nyári állomáshely nélkül van s így alig képzelhető, hogy a jövő év direktor jó társulatot tudjon föntartani a debreceni hat hónapos szezon jóvedelméből.

(Jelentkeznek a pályázók.)

A debreceni színházat azonban jó állománsnak tartják úgy látszik, így is az aspiránsok, mert már nem egy jelentkezett is. — Így *Sebestyén Géza* fővárosi színművész, a Magyar Színház tagja ma a következő táviratot küldte *Kovács József* polgármesternek alig néhány óra mulva *Beöthy* lemondó táviratának megérkezése után:

Nagyságos

Kovács József polgármester urnak

Debreczen.

Színházra pályázni óhajtok, legközelebb lesznek bátor Nagyságod előtt tisztelegni.

Sebestyén Géza.

az országos színészegyesület alnöke, a Magyar Színház tagja.

Ugyancsak ma járt a polgármesternél s az irányadó köröknél *Irmay Béla*, a volt debreceni társulat jelenlegi igazgatója és *Borbély Lilly*, a társulat primadonnája, aki most társul jelentkezik *Irmay Béla* mellett s szintén bejelentették, hogy pályáznak a debreceni színházra.

Beszélnék még *Békés Gyula* színiigazgatójáról is, de *Békés* ezidő szerint még nem nyilatkozott egyetlen hivatalos ténvező előtt sem.

Természetesnek tartjuk, hogy szabadjára jutván a debreceni színház, arra még egész sereg pályázó akad, már a legközelebbi napokban is.

Kovács József polgármesternek és a hivatalos köröknek az a fölfogása, hogy *a színház-kérdést mielőbb meg kell oldani*. A polgármester éppen ezért a ma fölküldött fölterjesztésben rámutatva a mai állapotokra, kéri, hogy *a miniszter gyorsan küldje vissza az ügyet*. Egyébként pedig még e döntés előtt intézkedni fog a tanács a pályázat kiírása tárgyában, mert bárki ajánlkozott és jelentkezett is, szóba nem állanak vele és *csak pályázat útján adják ki a színházat*.

Vagyis végeredményében az az álláspont

fog győzni, amelyet eredetileg a *Debreczeni Független Ujság* foglalt el még *Zilahy Gyula* első zavarai idején s amelyet annvizsor hangoztattunk, hogy a debreceni színházat csak nyilvános pályázat útján szabad odaadni valakinek. Az akkori és mai helyzet között azonban az a különbség, hogy akkor válogatni lehetett volna a pályázó igazgatókban, ma pedig aligha.

1158 rendbeli uzsora

A Tartolci Népbank bünpöre

Az országszerte hírhedtté vált „Tartolci Népbank” uzsorapörének tárgyalását tegnap reggel kezdte meg a szatmári törvényszék. Magyar bíróság előtt talán nem folyt még le 1883. óta — mióta az uzsoratorvény életben van — hasonló arányu uzsorapör.

Összeg szerinti nagyságát számítva a bank által szedett kamatoknak, szinte jelentéktelenné zsugorodik össze a hírhedt tartolci uzsorapör az ő 60—70 fillér révén megnövekedett kamatlábaival. De, aki ismeri Szatmármegye északi részén, az avasi hegyek között nyomorúságban élő oláhságot, amely 15—20—30—40, maximum 100 koronás nyomorúságaival fordult a tartolci intézethez, azelőtt nyomban egy egész vidék szomorú anyagi helyzetéről szóló hiteles és jellegzetes nemzetgazdasági tanulmányává növi ki magát az a 464 oldalas ügyészi vádirat, amelyben az ügyészség az 1883. évi XXV. t.-c. 1. §-ába ütköző és a 2. §. szerint minősülő 1158 rendbeli uzsora vétségével vádolja meg a Tartolci Népbank igazgatóságát és hivatalnoki karát.

Legjobban jellemző egyébként a Tartolci Népbank üzemleire, hogy kamataikat uzsora kamattá azok az 50—60 filléres jutalékok, 20 filléres intési díjak tették ki, amelyeket a bank az oláhok 40—50 koronás váltói után szedett. A 8 százalékos kamat ezekkel a külön díjakkal többnyire 12—15 százalékra növelte ki magát.

Több száz tanu van beidézve a tárgyalásra, amelyet erre való tekintettel nem Szatmáron tart meg a bíróság, hanem kiszállott a helyszínére, a Tartolchoz legközelebb eső községbe, Bikszádra. Ide vannak beidézve a vádlottak és naponkénti turnusokra beosztva a tanuk, akik a Magyar Véndéglő udvarán henyélve várják, míg a nagyteremben üléselő bíróság behívja őket.

A tárgyalást *Némethy József* dr. törvényszéki bíró vezeti. A vádlottak tipikus avasi zsidók. Az elsőrendű vádlott, a bank elnöke: *Izrael Pinkász* nem érte el a fő tárgyalást, meghalt. A többi vádlott: *Izsák Sámuel*, *Izrael Lázár*, *Goldenberg Ignác*, *Izrael Mózes* és *Fried Ábrahám* igazgatósági tagok. *Izrael Herskó* könnvelő, egy hosszú, fehér szakállú öreg, de tapasztalt és körmönfont zsidó és *Fried Mihály* pénztáros. Mind tartolci lakosok és legnagyobb részük uzsoráért már büntetve volt.

A Tartolci Népbankot 1906-ban alapították a fent elsorolt igazgatósági tagok 20 ezer korona alaptőkével, még pedig — ami manapság még nagyobb intézeteknél is ritkaság — úgy alapították, hogy az alaptőkét teljes összegében annak rendje és módja szerint le is fizették. A vezérigazgatójuknak 600, a pénztárosnak 600, az elnököknek 500, a működő napbiztosoknak 360 korona tiszteletdíjat adtak. Ezenkívül az irni nem tudó adósoktól kaptak azok, akik helvettük a névalíráásokat végezték, aláírásonként 10 fillért, a működő napbiztosok pedig a megintett adósoktól 60 fillér intésdíjat. Ezek a 10 és 60 fillérek teszik ki azt a kamattöbbletet, amely a tartolciak kamatlábat uzsorává növeszti.

Az első nap a vádlottak kihallgatásával telt el. Az uzsora vádia ellen mindnyájan tiltakoztak. A tárgyalás előreláthatólag három hétig el fog tartani.

Tisza gróf a királynál

Herczeg Ferencz a sajtóról

Tisza István gróf, mint miniszterelnök ma jelent meg első ízben a királynál, hogy jelentést tegyen a felségnek az eddig történt politikai eseményekről s azokról az ügyekről, amelyek elintézését várják még. A felség kegyesen fogadta a miniszterelnököt és szívesen hallgatta meg előterjesztéseit, amelyekhez jóváhagyását adta.

A miniszterelnök Bécsben.

Bécs, jun. 8. (Bud. Tud.) Tisza István gróf miniszterelnök ma reggel háromnegyed nyolc órakor titkára, Latinovics Endre dr. kíséretében Királyhidán át Bécsbe érkezett. A miniszterelnök titkárával együtt a pályaudvaron automobilba ült, s a Magyar Házba hajtatott, ahol megszállt. A miniszterelnök államügyek elintézésével foglalkozott és a délelőtt folyamán több irányban tanácskozást folytatott.

Tisza István gróf miniszterelnök délelőtt féltizenegy órakor automobilon a Magyar Házból Schönbrunnba haitatott, ahol tizenegy órakor kihallgatáson jelent meg a királynál. A kihallgatáson jelentést tett a folyó ügyekről.

A sajtóról.

A képviselőház folyosóján ma a munkapárti képviselők megbotránkozva beszéltek a sajtó hangjáról és viselkedéséről. Az egyik csoportban Herczeg Ferenc állott, aki ezeket mondta:

— Éppen úgy, mint a színművészet körül a tingli-tangli, úgy fejlődött ki a sajtó körül is valami. Mint újságíró nem nyulhatok hozzá a kérdéshez. De azt hiszem az újságíró kevésbé tehet a dologról, azért helyesebb, ha a kiadót vonják felelősségre és büntetik. Az újságíró sokszor téves információk alapján követ el hibát. Ez már velem is megessett fiatal újságíró koromban.

Ertsey Péter összeférhetlensége.

A képviselőház állandó összeférhetlenségi bizottsága ma délelőtt féltizenkét órakor kezdte meg tanácskozását az Ertsey Péter képviselő ellen bejelentett összeférhetlenségi panaszok tárgyában. A bizottsági ülés kezdetén K h u e n - H é d e r v á r y Károly gróf, a bizottság elnöke nem volt jelen, idősb Erdély Sándor elnökölt helyette. A bizottságnak N é m e t h Károly, H e g e d ü s Kálmán, M á n d y Samu és B u j a n o v i c s Gyula a tagjai.

Két bejelentés fekszik a bizottság előtt, a várpalotai birtokvásárból kifolyólag: az egyiket Persián Adám hirlapíró nyújtotta be, a másik Ertsey Péter önbejelentése.

A bizottság ülésén Persián ügyvédjével együtt személyesen is megjelent s több irányban kérte a bizonyítást, amit a bizottság el is rendelt s ennek folyamán H a z a i Samu, T e l e s z k y János, B a l o g h Jenő dr. minisztereket, Z i c h y János grófot is kihallgatják.

H e g e d ü s Lóránt dr. összeférhetlenségi ügyében megbízták Hegedüs Kálmánt, hogy a bizonyítás elrendelésére tegyen előterjesztést.

Majd tudomásul vették, hogy Bánffy Miklós gróf és Szentiványi Gyula távollmaradásukat kimentették, míg az ellenzéki képviselők nem. Így ezeket ha a jövő ülésről is elmaradnak, negyedévi fizetésük elvesztésével fogják büntetni.

Uj belügyi államtitkár jelölt.

Szinyei Merse István volt főispán tegnap megjelent a Házban és hosszan tárgyalta Tisza István gróffal és Sándor János belügyminiszterrel, miután őt szemelték ki a belügyi államtitkári állásra. Szinyei

Merse István még nem nyilatkozott, hogy az állást elfogadja-e.

Apponyi nem tart beszámolót.

Apponyi Albert gróf, akit beszámolóra vártak most Jászberénybe, értesítette választót, hogy most nem tart beszámolót, hanem nyílt levelet fog hozzájuk intézni, mert Aradra utazik a választásra.

Az ígért nyílt levél ma megjelent. Beszél ebben Apponyi a fuzióról, a Dész-pörről s arról, hogy nemsokára ők fognak győzni s megint ők kerülnek hatalomra.

A szüffrazsettek Debreczenben

Előkészületek a fogadtatásra

A szüffrazsettek nemzetközi világkongresszusának Budapesten tartózkodó tagjai közül — mint már jelentettük — *mintegy negyvenen Debreczenbe is eljönnek*. A kiváló vendégek fogadtatására most erősen folynak az előkészületek és előreláthatóan ez a fogadtatás és a vendégek ellátása is fénves lesz, méltó Debreczen vendégszerető híréhez.

A fogadtatás és ellátás kérdésében *helyi bizottság* alakult Debreczen társadalmának előkelőségeiből, akiknek névsora a következő:

Dr. Balkányi Emilné, Bánó Lehelné, dr. Berger Andorné, dr. Berger Móricné, Berzöfily Lilly, Császár Mária, Fráter Erzsébet, Kócz Lajosné, dr. K. Tóth Mihályné, dr. Láng Sándorné, özv. Schenk Leoné, dr. Szász Adolfné, Karai Sándorné, Tüdös Klári, Szabó Kata, Kövy Lajosné, Constance Perdrieux, dr. Kovács Gáborné, Kócz Aurélné, Martinek Ferencné, Simonffy Lina, Miss Lewvis Boullmier, dr. Kovács Józsefné, Lederer Louis, Kenézy Gyula dr., Szenes Zsigmond dr., Csáky Lajos, Spitz Lipót dr., Láng Sándor dr., Simonffy Emil, Legányi Gyula dr., Kövy Lajos, Kovács Gábor dr., Jászi Viktor dr., Szász Adolf dr., Tüdös János dr., Lencz Géza dr., Borsovay Jenő dr.

A fogadtatás és a kalauzolás kérdésének megbeszédése érdekében tartandó értekezletre *Kovács József* polgármester ma a bizottság tagjaihoz a következő meghívót bocsátotta ki:

Értesülvén arról, hogy a Budapest székesfővárosban tartott nemzetközi feminista kongresszus tagjainak egy része e hó 22-én vasárnap, városunkat is meg szándékozik látogatni, tisztelettel kérem, hogy a fogadtatás és a további teendők megbeszélése végett *e hó 20-án, pénteken délelőtt 11 órakor* a városháza kistanácstermében megjelenni méltóztassék.

Debrecen, 1913. június 18.

Kovács József,
polgármester.

A szüffrazsettek vasárnap délután fél 4 órakor érkeznek. A Royalban meguzsonnálnak, gyalog mennek ki a Nagytemplomig, ahol külön villamoskocsikra ülnek s kimennek a gyermekmenhelyre, ahonnan a nagverdei Dobos-pavillonba mennek. Itt *five o'clock tea* lesz.

Weiss Pista,

a kuzsár

Lakik: Apollo.

Található: jun. 20-tól.

A balkán veszedelem

Oroszország uszítja Szerbiát.

Bécs, június 18. A *Reichspost* mai száma a szerb-bolgár konfliktusról azt írja, hogy a válság legutóbbi periódusában *Oroszország szakadatlanul fenyegetésekkel igyekezett hatni Bulgáriára*, hogy megpuhítsa és engedékenységre bírja. *Pasics* szerb miniszterelnök több ízben megkísérelte Bukarestben, hogy *Romániát a Szerbiával való szövetekezésre bírja* és ezt az igyekezetét *Blondel* bukaresti francia követ is nagy nyomatékkal támogatta. *Pasics*nak minden igyekezete azonban eredménytelen maradt. Nem nehéz eltalálni, hogy ki állott ennek a diplomáciai akciónak a háttérében. Ez nem volt más, mint Oroszország, illetőleg *Hartwig*, a belgrádi orosz követ, aki Szerbiát folyton biztatta arra, hogy maradjon meg a szövetségi szerződés revíziójának követelése mellett. Szerbia csökönyös viselkedésének tehát első sorban *Hartwig* az oka s a diplomáciai cselszövések minden szála hozzá visz. *Hartwig Oroszország legmesszebbmenő támogatását ígerte Szerbiának* s amikor a caribródi találkozás sikertelen maradt, ugyancsak ő volt az, aki a cárt táviratának elküldésére rábirta. *Hartwig* azt remélte, hogy a cár energikus fölszólítására Bulgária kénytelen lesz Szerbiával békésen megegyezni és a szerb követeléseket figyelembe venni. — A cikkely ezekkel a szavakkal végződik: Jól értesült diplomáciai körökben tudják, hogy *Oroszország már előre biztosította Szerbiát és Görögországot, hogy a meghódított területeken közös határuk lesz.*

Oroszország háborura készül.

Páris, június 18. Fenyegetően szenzációs hírt közöl a *Matin*. A lap közléséből arra kell következtetni, hogy a balkáni helyzet nagy veszedelmeket rejt magában. Eszerint *Oroszország előkészületeket tesz minden eshetőségre*. Az intézkedések már meglehetősen előrehaladott állapotban vannak és a befejezésükhöz közelednek. A katonai tekintetben legfontosabb vasutvonalakat kijavították és ott, ahol szükségesnek mutatkozott, kibővítették, úgy, hogy a teljes mozgósítás legfeljebb 14—18 nap alatt be lesz fejezve. Oroszország a nyugati határon *több új hadtestet állít fel* és a tartalékos legénység egy részét is felhasználja, hogy csapatait *főleg a porosz határon megerősítse*.

Nagy a veszedelem.

Belgrád, június 18. Illetékes helyről jelentik, hogy a békés kibontakozás reménye még nem ment teljesedésbe és *a helyzet eddig semmit sem veszített komoly karakteréből*. Ha a bolgár kormány álláspontjához ragaszkodik, akkor a legrövidebb idő alatt nagyon komoly elhatározások várhatók. *Sándor* herceg trónörökösnek és *Putnik* vezérkari főnöknek megérkezéséből *a helyzet rosszabbodását következtetik*. A katonai párt gyors döntést követel.

Szófia, június 18. *Danev* miniszterelnök tegnap több képviselőt fogadott, kik magyarázatot kértek tőle a Pétervárról érkezett nyugtalanító hírekről. *Danev* a következőket jelentette ki:

— *A helyzet rendkívül súlyos*, mert még nem ismerjük a szerb kormánynek a cár táviratára adott válaszát szövszerint való szövegében. Az önfentartási ösztön megköveteli, hogy *Bulgária gyorsan megoldja a válságot akár békés, akár háborus értelemben*. A döntés

Szerbia és Oroszország kezében van. A helyzet, ismétlem, *nagyon komoly* és ha számokkal szabad beszélnem, akkor azt mondom, hogy *nyolcvan százalék szól a háború mellett és csak husz százalék a békés megoldás mellett.*

Milliomosok gyilkosa

A fogarasi bandita vallomása

Brassói távirat jelenti nekünk: A brassói vizsgálóbíróhoz jelentés érkezett, hogy Murarescu fogarasmegyei többszörös rabló-gyilkos banditát, aki az agyonlőtt Budatrablóvezér bandájának volt a tagja, a romániai Curte de Arges határában romániai csendőrök elfogták. Murarescu délután vonatra szállt, amikor két román csendőr meglátta és gyanusnak találva, utána szállt a vonatra. Murarescu észrevette, hogy figyelemmel kísérik és az említett város határában kiugrott a robogó vonatból. A csendőrök utána ugrottak, Murarescu azonban mind a két csendőrt agyonlőtte. Ezután a hegyek közé menekült. A csendőrséget értesítették az újabb gyilkosságról. Nagyobb számú csendőr vette üldözőbe, akik körülfogták. Murarescu még három csendőrt megsebesített, míg végre egy csendőrmester keresztüllőtte a lábát. A megsebesült rablót elfogták és Bukarestbe vitték. Murarescut hétfőn Predealra vitték és szembesítik a legutóbb megsebesült csendőrökkel, mert valószínűnek tartják, hogy a legutóbbi garázdálkodást az ő bandája követte el Brassó vármegyében.

Bukarestből újabban érkezett távirat szerint a magyar hatóság egyelőre aligha fogja megkapni Murarescut, miután kitiűnt róla, hogy sokkal nagyobb stíli ember, mint amilyenek Magyarországon ismerték. Romániában ugyanis az elmúlt néhány esztendőben több föltűnést keltő gyilkosság történt, amelyeknek kizáróan előkelő, dúsgazdag emberek voltak az áldozatai. Az egyik gyilkosság után sikerült a rendőrségnek a tettesek egy részét elfognia s ezek elmondották, hogy a büntetett Murarescu a fogarasi gazdag oláh csábította őket. Most, hogy Murarescut is elfogták, a hatóság erősen valószínűsíti a több nap faggatás után a gyilkos beismerése bűneit.

Mindenekelőtt megvalotta, hogy 1909-ben betörőbandát szervezett Konstancában, a Fekete-tenger partján lévő előkelő román fürdőben, ahol az üdülő gazdag vendégeket fosztották ki. Konstancában nagyobb vállalkozásba is fogtak és betörték Stefanescu Janku bankár házába, akitől harmincezer leit raboltak el.

Két év mulva már Bukarestben működött s itt meggyilkolta Georgiade milliomos bankárt, akitől nagymennyiségű pénzt is vitt el. Ez a gyilkosság még 1911-ben történt és nagy izgatottságot okozott a román fővárosban, mert Georgiadét mindenütt ismerték és nagy szerepet vitt a társas életben.

A következő esztendőben, 1912-ben újabb gyilkosság történt Bukarestben, amely még az előbbinél is nagyobb feltűnést keltett. Az áldozat ezúttal Manoleszku Szjica, egy többszörös milliomos asszony volt. A tettesek közül többet elfogtak ugyan, de a gyilkosság értelmi szerzője és végrehajtója Murarescu megszökött. Magyarországra tért vissza, ahol rablóbandát alakított s majdnem egy évig garázdálkodott Fogaras megyében. Amikor a magyar csendőrség a nyomára jött, újra Romániába szökött, ahol azonban most elfogták.

Mint hogy Murarescut a magyar hatóság is körözi, a román hatóságoknak ki kellene adniuk a magyar származású gyilkost, de kétséges, hogy a kiadás mikor fog megtörténni, vagy hogy egyáltalán kiadják-e, mert Murarescunak Romániában is hely kell állani a gonosztetteiért, amelyekért súlyos büntetés, fegyház vagy kényszermunka vár az állami sóbányákban.

HIREK

*

— **A lovashadosztály parancsnok Debrecenben.** Schilling János tábornok, a 7-ik cs. és kir. lovashadosztály parancsnoka tegnap este Debrecenbe érkezett. Ma délelőtt a cs. és kir. 7-ik huszárezred Debrecenben állomásozó zászlóalját vizsgálta át, holnap ugyancsak a Vilmos huszárokkal lovaszemlélt tart.

— **Elnökválság a Reichsrathban.** Bécsből táviratozzák: Vilmos császárnak a Reichsrathban elmaradt üdvözlése miatt Szylveszter dr.-nak, a Reichsrath elnökének majdnem távoznia kellett állásából. Ma ugyanis heves támadásokkal illették úgy őt, mint Gross drt., a német szövetség elnökét. Szylveszter erre fölállt, bejelentette, hogy az elnökségről lemond és azonnal el is hagyta termet. Alig lehetett rábírní, hogy lemondását vonja vissza.

— **A fiumei feketehimlő.** Fiuméből táviratozzák: A fiumei hatóság elrendelte, hogy mindazokat a személyeket, akik a feketehimlőben megbetegedettekkel érintkeztek, izolálják. Ma délelőtt három embert vittek be az elkülönítőbe. Fiumében különben ma újabb feketehimlő-megbetegedés nem fordult elő, ellenben a Fiume mellett lévő Susákban két esetet jelentettek be. A megbetegedettek: Tisak Milena hároméves kis leány és Trpics Ivka 17 éves cselédleány, aki Tisakkéknál szolgált. Ma Susákra érkezett a horvát egészségi felügyelő Zágrárból, hogy a szükséges intézkedéseket tegye. Susákon, a Terzattón állították fel a barakot, ahova a betegeket szállítják. Fiumében nagy a felháborodás a járványkórház tökéletlen felszerelése miatt. Mozgalom indult meg, hogy a kórházat sürgősen helyezék ki a városból, mert általános az a féltékenység, hogy a város szívében fekvő járványkórház terjesztette szét a járványt.

— **Tikkasztó hőség.** Londonból táviratozzák: Egész Angliában, de különösen a déli tartományokban, Cornwallban és Devon-dorsetben, türheterlen a forróság. Ilyen nagy hőség emberemlékezet óta nem volt Londonban is napok óta tikkasztó a levegő. A tehetős családok Wight-szigetére menekülnek. A fővárosban tegnap igen sok napszúrás fordult elő, nagyobbbrészt halálos kimenetellel.

— **Uj játékbárlang.** Gradóból táviratozzák: Vasárnap megnyílt a Cercle des Et-rangers és már folyik is benne a játék. A rulettnél három igazgató és négy croupier működik és a játéktérben egy bank- és váltóüzlet létesült. Délután négy órakor kezdődik és a hajnali órákig tart a játék. Remélhetőleg azonban a hatóságok módot találnak majd rá, hogy a bárlang üzemét, vagy igen szerény méretűre redukálja, vagy esetleg egészen beszünteti a nyaraló helyre nem való passziót.

— **Öngyilkosság.** Kassáról jelentik, hogy ott ma délelőtt öngyilkos lett Kostya István, Kostya János debreceni ékszerész fivére. A kassai rendőrség megkereste a debreceni rendőrséget, hogy ezt a hírt az öngyilkos fivérével közölje. Kostya Istvánt szállították a kassai köz-kórházba. Állapota válságos.

— **Összevart sziv.** Aradról jelentik: Nagy Károly piskii mozdonyfűtő Aradon az állomáson véletlenül mellébe szurt és megsértette a szívet. Beszállították az aradi kórházba, ahol Zimmermann Károly igazgató-főorvos megoperálta. A főorvos kiemelte a szívet és a megsérült részt összevarta. Nagy most már jól érzi magát.

— **„Weisz Pista“.** „Debreceni jogászmajális“, „Három jó madár“, „Duczi bíró“ című sláger képek töltik be az Apolló holnap esti műsorát.

— **Lipót Szalvátor főherceg előtt bukkolt le lováról.** Miskolcra táviratozzák: Megdöbbentő katasztrófa történt kedden délelőtt a miskolci katonai gyakorlótéren, ahol Lipót Szalvátor főherceg tartott szemlélt a miskolci 6-ik lovassági tüzérezred fölött. Kevéssel 10 óra után kezdődött a gyakorlat. Minden a legnagyobb rendben ment és a főherceg több alkalommal elismerését fejezte ki a tisztek előtt. Az egyik vezénylő tiszttal galoppot vezényelt. Lipót Szalvátor főherceg fokozott figyelemmel kísérte a gyakorlatot. Egyszerre a töle nem messze álló sorból egy tüzérlegény alatt a ló térdre esett és a szerencsétlen legény fejlel lefelé a földre zuhant. A ló a lábát törte, nem tudott felállni és így a katonára zuhant. A főherceg azonnal megállást vezényeltetett, lóháton a baleset színhelyére sietett és nagy sajnálkozással érdeklődött az eset részletei iránt. A roppant kínos helyzetet tetézte az a körülmény, hogy mikor a katonát, aki eszméletlenül, bezuzott koponyával, összetört tagokkal, nagy vértócsában feküdt a törtlábú ló alatt, ki akarták szabadítani, a ló többször rátaaposott a boldogtalan emberre. Lipót Szalvátor főherceg nem tudta nézni a borzalmas jelenetet és elfordult. Részvételleljes hangon adta ki az utasítást, hogy gyorsan intézkedjenek és gyorsan segítsenek a katonán, mert belepusztul. A tüzérlegényt, akiről később megállapították, hogy Schubert András harmadik katonai évét szolgáló közlegény, nagynehezen kiszabadították a ló alól és hordágyon a katonai kórházba szállították. A tüzér a fején szenvedett súlyos zuzódásokat, két bordája és a jobb-lába eltört. Állapota nagyon válságos és aligha lesz megmenthető az életnek. Lipót Szalvátor főherceg a katasztrófa után beszüntette a szemlélt és hadsegéde kíséretében eltávozott a gyakorlótérről. Délután jelentést tétetett a katona állapotáról.

— **Sirtolvaj leány.** A debreceni Kosuth-utcai temetőben nem nagy az ellenőrzés. Ezért fordulnak elő nap-nap után sirrongalások, lopások, rombolások. Ma is az egyik rendőr bekísérte Várházi Ujj Mária 16 éves leányt, aki az egyik sirtól egy pompás szegfű-bokrétát szedett le. Persze, a rosszul fizetett temetőcsőzők máshol kénytelenek megélhetési forrást keresni, ha emi akarnak, így nemscoda, ha az efafta esetek ismétlődnek. Elvégre is az élőké a küzdelem és a boldogulás.

— **Volt Ön a jogász-majálison?** Ha igen, akkor megláthatja önmagát péntektől az Apolló gipszsalán, minden előadásban 10 napig!

— **Fagy júniusban.** Bánról jelentik: A báni járás kerületén a latkóci és dubricskai völgyben a mult éjjel erős fagy volt, mely nagy károkat okozott. A termés nagy része elfagyott. Három nap óta hideg szél fúj, amely a hőmérsékletet nagyon csökkentette.

— **Elegáns szalma- és Panama kalapok Frank testvéreknél, a megyeháza mellett.**

Mandel Lipót

cipőáruházát

Piac-utca 28.

Városi bérház sarokhelyiségébe helyezte át.

Telefon 352.

Telefon 352.

— **A merénylő halála.** Lisszabonból táviratozzák: Valerio, aki minden iel szerint a június 10-iki bombamerénylet értelmi szerzője volt, tegnap délután behalt sebeibe, amelyeket a bombarobbanásnál szenvedett.

— **Elzalogosította a gyermekeit.** Hutchinsonból, Kansas államból jelentik: Egy Eülmer Manny nevű fűtő, aki éveken át szorgalmas munkás volt, félévvel ezelőtt arról értesült, hogy a nagypapja meghalt és 43,000 dollár értékű vagyonot hagyott rá. A szerencsés ember azonnal elutazott Iowa államba az öröksége után s a legnagyobb nyomorban hagyta a feleségét és két apró gyermekét. Multak a hetek s Manny csak nem tért vissza. A hozzá intézett levelek válasz nélkül maradtak, vagy visszaérkeztek. A szegény asszony mindinkább kétségbeesett, s mikor a háziasszonya ki akarta tenni az utcára, a gyermekeivel együtt 20 dollár adóssága fejében elzalogosította a kicinyeket a háziasszonynál, ő maga pedig cselédnek szegődött be, hogy a különös zálog kiváltásához pénzt szerezhessen. A háziasszony, akinek nem voltak gyermekei, meg akarta tartani a két apróságot. Amikor a szerencsétlen anya megtudta a dolgot, sirva szaladt a bírósághoz, hogy szerezze vissza a gyermekeit. A tárgyalást aznap megtartották és J. M. Jordan rendőrbíró elrendelte, hogy a gyermekeket vissza kell adni az anyjának, tekintet nélkül a meg nem fizetett zálogösszegre. A bíró kijelentette, hogy az anya nem zálogosíthatja el a gyermekeit törvényesen. A hitlen férj ellen, aki örökséghez jutván, cserbenhagyta feleségét és gyermekeit, elfogatási parancsot adtak ki.

— **Holnap „Weisz Pista“ az Apollóban!**
— **A temetkezési egylet pecsétje a kártyaszobán.** Fővárosi tudósítunk jelenti: Tudvalevő, hogy a fővárosi rendőrség a bakkarat ellen megindított eljárásban a Sakkotthon és a Hungária-kört bezárta. Miután a meglepett játékosokat és a facéran maradt krupié-hadat kitessékelték a hívős és józan éjszakába, a detektívek gondosan lepecsételték a helyiséget. A Sakk-otthonnál ebbe az aktusba kedves, siri humor került. A rendőrség emberei — nem tudni kedélyeskedésből-e, vagy tévedésből — egy temetkezési egylet pecsétnyomójával — hiszen a rendőrségnél annyi bélyegző hever raktáron — bélyegezték be a zárat, úgy hogy másnapra ámulattal látták az eljárás folytatásakor a pecsétek domborművi köriratát: „Áldás . . . békesség“. A szép paréntáció azonban csakhamar lekerült és helyét hivatalos hatósági pecsét foglalta el.

— **Nyilvános köszönet.** Debreczen sz. kir. város fíu és női parosiskoláinak kiválóbb tanulóit megjutalmazására az Ipartestület 12 kor, a Csizmadia Ipartársulat 10 kor, az Építő Ipartársulat 50 kor., Biczó Gyula ur 5 kor., Serly Ede ur 5 koronát, Csáthy Ferenc könyvkereskedő cég 15 drb. ipari vonatkozású értékes könyvet volt szíves kezemhez juttatni. Mely adományokat — a megjutalmazottak nevében — midőn hálásan megköszönöm, vagyok kiváló tisztelettel: Csurka István ipariskolai igazgató.

— **Elveszett a Nagyerdőn a cukrázdával szemben lévő padokon, mindiárt a kut mellett, egy Mikszáth-könyv.** A becsületes megtalálót kérem, adja be a „Debreceni Független Ujság“ kiadóhivatalába, ahol illő jutalmat kap.

— **Debreceni jogász-majális** mozi felvétele péntektől 10 napig látható az Apollóban.

— **Ócska tankönyveket** magas áron vásárol Hegedüs és Sándor, Kossuth-u. 11. sz.

— **Osztálysorsjáték.** Az osztálysorsjáték mai húzásán 25,000 koronát nyert: 104045.

5000 koronát nyert: 1831.
3000 koronát nyert: 38806.
2000 koronát nyertek: 77454 83895.
1000 koronát nyertek: 16131 37272 68086 79237.

500 koronát nyertek: 3131 6443 16051 26064 28274 31868 34098 38236 50701 86651 98322 109163.

Azonkívül kihúztak több 300 koronás nyereményt. A következő húzás holnap lesz.

— **Gumi köpenyek** minden divat színben. Puplin, selyem és luszter köpenyek óriási választékban Halmágyi divatházában.

— **Tennis ingek** Frank testvéreknél, a megyeháza mellett.

Irodalom

(-) **A Csokonai-kör közgyűlése.** A Csokonai-kör június 2-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Csokonai-házban (Hatvan-u. 23.) tartja évi rendes közgyűlést a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Szávay Gyula főtitkár jelentése a kör 1912. évi működéséről. 3. Számvizsgálók jelentése az 1912. évi pénztári forgalomról. 4. Az 1913. évi költségvetés. 5. Számvizsgálók és 15 választmányi tag választása. 6. Esetleges indítványok.

LEGSZEBB :HARANGÜTÉSÜ: INGÁS ÓRÁK

jótállással
Kurián Gyula, órásnál. Debreczen, Piacz-u. 42.

Színház

* **Thury Elemér megbukott.** Thury Elemér, aki tavaly a debreceni szintársulattól azért vált meg, hogy a soproni szintársulat igazgatását átvegye, belebukott a direktióba Szombathelyen érte végezete a jobbsorsra érdemes művészt, aki az uvidéki sikertelen szeton után itt akarta anyagi egyensúlyát helyreállítani. Azonban a szombathelyi aréna olyan helyen fekszik, hogy a közönségére nézve megközelíthetetlen, így Thury Elemér szinte vesztébe rohant. Kapott ugyan választásos helyzetében még 4500 korona rendkívüli államsegélyt, de ebből 2900 koronát az országos színészegyesület régi tartozására tartott vissza. Társulata pedig három havi hátralekötés gázsijára nem érte be 2600 koronával. Ekkor nem volt más megoldás, mint kerületét és társulatát átadni s sikerült is megegyeznie Szabó Ferenc nyitrai színigazgatóval, aki hajlandó a soproni kerületbe bevonulni, ha arra az illetékes körök beleegyezését Thury kinyeri. Evégből Szabóval együtt már Sopronba is utazott Thury Elemér, hogy legalább reputációját mentse meg a bukástól.

* **Az Apollóban** holnap színrekerülő „Weisz Pista“ moziszekecs előadások kezdete fél 8 és fél 10 órakor. Helvárok: Eész náholv 8 kor., Zsólye és páholv illés 1.60 kor., I-ső hely 1.20 kor., II-ik hely 80 fillér, III-ik hely 50 fillér.

Női felöltők : Leánykabátok

: rendkívül olcsó árban szerezhetők be :

Halmágyinál.

NYITÓTER.

Fog-Króm

KALODONT

Szájviz

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	818.-
Osztrák hitel	624.-
Magyar és osztrák osz. koronajáradék	81 45
Államvonal	716.-
Jelzálogbank	424 50
Himamurányi	716.-
Állgótársaság	759.-
Köszöni vasút	643.-

Irányszat:

Magánleszámítolási kamatláb:

Bécs 5 1/4 — 5 15/16 %/o, Berlin 5 1/4 %/o London 4 1/4 %/o.

Budapesti gabonátőzsde.

Száraz K. (Hrasser és König) debr. bizományos távirati jelentése	
Búza májusra	11.27
„ júliusra	11.78
„ 1913. okt.	8.94
Rizs októberre	8.94
„ júliusra	—
Zab októberre	4.75
„ júliusra	7.47
Teljes 1914. év május	7.44
aug	8.06

TÖRVÉNYKEZÉS

§ **A szoboszlai képviselőválasztás epilógusa.** Az 1910. évi képviselőválasztások idején Mezőfi Vilmos volt képviselő Hajdusoboszlón vállalt képviselőjelöltséget. Azonban kisebbségben maradt, amit iórészt egy harminckét oldalas röpirat okozott, melyben negyvenkét munkás aláírásával Mezőfi Vilmosról megbecstelenítő állítások foglaltak. Mezőfi Vilmos a negyvenkét aláíró ellen rágalalmazás címén megindította a sajtóper. Azonban a negyvenkét aláíró egytől-egyig kijelentette, hogy nevük tudtukon és akaratukon kívül került a röpirat alá. Így aztán kitünt, hogy a röpiratot Boros-Brindus Mihály fővárosi lapszerkesztő írta, Cegléden nyomatta ki és a negyvenkét ember nevét a röpirat alá odahamisította. Mezőfi tehát csak Boros-Brindus Mihály ellen tartotta fenn vádiát, akit a kecskeméti törvényszék öt hónapi börtönrre és 200 korona pénzbüntetésre ítelt. Sulvosító körülménynek vette az indokolás, hogy Boros-Brindus Mihály rágalmazó röpirata is hozzáírult ahhoz, hogy Mezőfi Vilmos képviselőjelölt a választáson kisebbségben maradt.

§ **A juhok ára.** Iván Péter felvidéki juh-tenyésztő az áprilisi debreceni vásáron egy akol juhót vásárolt. Ehhez haicsárként felfogadta Bunda Máttyás 24 éves debreceni rovott multu egvént. Mikor a gazda és a haicsár Vámospércsre értek, előbbi megvendégelte alkalmazottját. Aki ezt a szíveséget azzal viszonzotta, hogy amikor Iván Péter elszunnyadt, zsebéből 214 korona pénzt ellopta, azzal Büdszentmihályra ment s a pénzt kedvesével elmulatla. A debreczeni kir. törvényszék ezért hét havi börtönrre ítélte. Az ítélet jogerős.

§ **Merénylet a válópör miatt.** Nagy Lajos hosszupályú hentesmester 1912. január havában nősült. Mintegy 800 koronát kapott hozományul. Mikor a pénz elfogyott a hentes szerelme is oszladozni kezdett, úgy hogy két heti együttlét után már szét is váltak a házasságok. Megindult a válópör, melyben szeptember 18-ára volt kitűzve a békéltető tárgyalás. Amikor a tárgyalás végetért, a fiatalasszony a törvényszéki épület lépcsőházában lesbeállott és egykori férjét egy vitriolos üvegből alaposan meglocsolta. A maró folyadék azonban csak hátulról érte Nagy Lajost, akin 20 napon belül gyógyuló sérülést ejtett. Az asszonyt ma vonta felelősségre a debreceni kir. törvényszék, mely nyolc napi fogházat mért reá. Felebbezett.

HOTEL NEW-YORK BÉCS

Uj megnyitás! WIEN, II., SPERLGASSE 5. Uj megnyitás!

Pompás új épület. 5 perenyire a városi központtól. Az Északi vasut (Nordbahn) és az Észak-nyugati vasut (Nordwestbahn) pályaudvarainak közvetlen közelében. — Előkelő családi szálloda — Központi fűtés. **100 szoba.** Hideg és meleg víz minden szobában. Fürdők a házban. Elegáns hall, zene-, író-, és olvasószobák. Kötöny konyha. Szobák 3 korona 60 fillértől feljebb. Tulajdonos: GEIRINGER KÁROLY

Tausende dauernd zu verdienen!

Geistige Mitarbeiter, Damen und Herren jeden Standes allerorts gesucht. Keine Nachnahme, keine Lotterie; nur reelle, geistige Arbeitsleistung zu Hause. Anfragen befördert gratis und franco: Treuhand-Syndikat „Glückauf“ Paris, IX. 14, Blvd. Poissonnière. (Achtung! Auslandsporto!)

Telefon 945. :::: Telefon 945.

Tűzifa, kőszén

igen olcsón beszerezhető

SZÜGYINÉL, (Hungária-malom mellett.)

Ugyanott 2 és 3 méteres akácfa olcsón kaphatók.

983-1913. tk. sz.

Árverési hirdetés.

A püspökladányi kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak Lovas Lajos és neje végrehajtást szenvedő elleni 55 kor. 69 fill. töke követelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék, a pladányi kir. jbiróság területén levő Nádudvar községben fekvő, a nádudvari 1607. sz. betétben A + 1. sor 1732 hrsz. alatt felvett 283 négyszögöl területű, a beltelekben fekvő 651. öisz. ház és udvarra az árverést 800 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az **1913. évi július hó 9. napján délelőtt 9 órakor** Nádudvar község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is, azonban annak kétharmadán alól eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Püspökladány, 1913. évi március hó 31. (Olvashatatlán aláírás) kir. jbiró.

Az építkező közönség és építés vállalkozó urak figyelmébe!

AZ ALFÖLDI TÉGLA- ÉS AGYAGIPAR RÉSZ-TÁR.

ajánlja

legjobb minőségű anyag csertégláit a legmértányosabb árak mellett.

!! Évi téglatermelése 8 millió !!

Megrendelések eszközöltetnek a gyár városi irodájában :::

HUNYADI-UTCA 10. SZÁM. Telefon 1127. Gyári telefon 963.

NŐI KALAPOK

igen olcsón, nagy választékban kaphatók a Női Kalapgyár raktárában, Simonffy-u. 2. (Városi be. ház)

Valódi brünni szövetek

az 1913. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény 3.10 m. hosszú teljes férfiruhához (kabát, nadrág, és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 kor.
	1 szelvény 10 kor.
	1 szelvény 15 kor.
	1 szelvény 17 kor.
	1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.- K-ért, szintegy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamarnit, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron küld, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár.

Siegel-Imhof Brünn

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövet-szükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piscon rendel meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Steckenpferd-liliomteiszappan

Bergmann és Társától, Tetschen a. E.

mint eddig, ezután is nélkülözhetetlen a bőr- és szépségápolásnál. Naponta elismerőlevelek. 80 fillérért mindenütt kapható.

URAIM!

Közünyösség a hajápolás tekintetében keservesen megbosszulja magát. — — Olyan csodaszerek nem léteznek, melyek tar koponyákon uj hajzatot növesztenének. — — Tehát: Ápoljuk a haját, amíg még megvan. — — Minél előbb, annál jobb. — — A kellemetlen viszketést, hajkorpát és annak következményeit, a hajhullást, valamint az időelöltti öszülést megakadályozhatjuk, ha a fejbőrt rendszeren és következetesen a

Dr. Dralle-féle nyirfavizzel

kezeljük. — — Számos komoly orvosi és magánelismerőlevél. — — 25 év óta bevált. — — Szolid, benső érték, a legnagyobb egészségügyi követelmény és megbízhatóság. — — Egyszeri kísérlet, állandó használat.

Az összes gyógyszerárakban, drogeriákban, illatszerekkereskedésekben, szappan- és jobb fodrászüzletekben kapható. Árak: 2:50 és 5.— korona. Georg Dralle, Bodenbach a. E.

!! PADLÓ-LAKKOK !! és Marx-féle zománc-festékek

minden színben BLUMBERGER festékkereskedésében, Hatvan-utca 13. Telefon 621. !! Cégre tessék vigyázni. !!

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Debreczen, Kistemplombazár. : Hajduvármegye szállítói. :

Ujdonságok:

Mosó Egonpe kelme — Grenadin — Batist — Zephyr — Kreton

! Óriási választékban !

Mit kiabál?

hiszen mindenki tudja már, hogy a

MÁGNÁS

CIPŐKRÉM

Minősége kütünő puhit, tisztit fényesit.

Gyártja: HERCZEG és GEIGER
csász. és kir. udvari szállító Budapest.
KAPHATÓ MINDENÜTT.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetésre telefonon felvilágosítással nem szolgálunk.

Üzlethelyiség

Lakatos vagy asztalos műhelynek való helyiség és egy szoba kiadó. Széchenyi-u. 44.

Jómeneteli kávéház teljes berendezéssel más vállalat miatt eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Derecske községben elköltözés miatt üzlethelyiség lakással, modern üzleterendezéssel azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Lakás

Igen szép 4 szobás lakás minden hozzávalóval, két bejárattal, gáz- vagy villanyvilágítással, modern azonnal kiadó. Miklós-utca 22.

Három szobás modern uri lakás, hozzávalókkal augusztus 1-től olcsón kiadó. — Magos-utca 18.

Házak Telkes

Böszörményi uton 39. számú ház és szőlő (Ménló-teleppel szemben) jutányos áron eladó.

Bocskay-kertben 7 hold szőlő. elköltözés miatt kedvező fizetési feltételek mellett, félholdas részletekben is. eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezsőnél. József kir. herceg-utca 33.

Felsőjózsnán, a Böszörményi uton, egynyílás földdel lévő ház eladó. Értekezhetni Zoltán Sándorral.

Különféle

EREDETI karlsbadi kétszersült Sprudel forrasvízzel készítő, — kapható a Deutsch-üzletekben.

Utazókosarak, kézibröndök, sport- és gyermekkoscsik legolcsóbban Schwarz M. L.-nél. Piac-u. 52, megyeház mellett.

Valódi édes nemes szegedi paprika-különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmatáru nagykereskedésében, pénzügyi palota Telefon 79.

Vízvezeték, csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben lőtállás mellett. — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítenek. Házak évi lókarban tartását csekély díjazásért elvállalom. Gvenes Antal. Miklós-utca 29. sz. Telefon szám 379.

Kerékpár 20 koronáért eladó. Eötvös-u. 11. sz. alatt.

Tenniszcipőt és egyéves önkénteseknek cipőt, csizmát szabályszerűen készít Falussy Károly, polgári és katonai cipészmeister, Csapó-utca 41. szám alatt.

Izr. urinónél kitűnő házikoszt és lakás kapható. Arany János-u. 16. sz.

Makulaturapapiros olcsón kapható Piac-utca 49. sz., I. emeleten, a második udvarban.

Kopirkönyvek, valódi Heller patent, a legkevesebb gyártmány 1000 lapos 4.60 kor. 500 lapos 2.60 koronáért kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49.

KONYHA ÉS ELŐSZOBA berendezések készen kaphatók, nagy választékban. Weisz Ferenc asztalos. József-kir.-herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90.

Kimaradt üzleti könyvek kiadóhivatalunkban míg a készlet tart, igen olcsón kaphatók.

Kérdezzék a világot járó művészeket s tanúságot tehetnek róla, hogy az egész Magyarországon elterjedtek a Matild szépitő-szerek Matild szappan, Matild krém (szeplő) arckenőcs, továbbá a Kun szeres-pora, nincs olyan falu Magyarországon, ahol ne használnák. Mindazok kaphatók minden gyógyszerárban és drogeriában.

Egészen új hálószoba berendezés eladó. Iskola-utca 8. sz. alatt.

Állást kapoz

Ötgyes fiúk lakatos tanulóknak felvételnek fizetéssel. Weisz Ede Piac-u. 38.

Debreczeni Butorkészítő Asztalosok Árucsarnok Szövetkezete

Debreczen, Hunyadi-u. 17/19.

Előnyös fizetési feltételek. Szavatosság az áruk kiváló jó minőségéért.

Szigoruan szabott árak.

A SZATMÁRI ELSŐ CSERÉP- ÉS TÉGLAGYÁR RÉSZV.-TÁRS.-NÁL

E cserép az országban a legkiválóbb gyártmány. — Fagy ellenálló. — Szállítás közben nem törik. — Színe a legszebb rózsapiros. — Minden hatósági és állami építkezéshez hivatalosan el van fogadva.

bármily nagy mennyiségben kapható a legkiválóbb és legjobb minőségű (waggon vételnél) 1000 darabonként:

Bordás (falcos) cserép 66— K, vasuti kocsiba rakva 70— K.
Hódifarku kis cserép 30— K, vasuti kocsiba rakva 32— K.

Vidéki megrendelések a Részvénytársaság igazgatóságához intézendők. Utalványt a városban Szeles Béla vaskereskedőnél (Deák-téren) s a batizi uton lévő gyártelepen lehet váltani.

Az évek óta legjobbnak bizonyult

Fernolendt-cipőpaszta

„NIGRIN”

Mindenütt kapható!!

Fernolendt-cipőpaszta

a legszebb fényességet adja és a bőrt tartóssá teszi.

Véd-jegy